

Gorbatsjov etterforskes for pengestøtte til NKP?

Russiske tjenestemenn sa i går at tidligere kommunistledere, inkludert Mikhail Gorbatsjov, kan bli siktet for å ha overført mer enn en milliard kroner til vestlige kommunistpartier. Norges Kommunistiske Parti (NKP) skal ha mottatt over 10 millioner kroner i parti-støtte fra et hemmelig fond i Moskva i løpet av 1980-tallet, ifølge Russlands assisterende riksadvokat Jevgenij Lisov.

Av Sigrun Johnstad, NTB

Lisov fortalte nyhetsbyrået Itar-Tass at han er helt sikker på at den fire måneder lange granskningen av den tidligere sovjetiske kommunistledelsens finansstraksjoner vil føre til politietterforskning.

— Helt vanvittig, sier tidligere NKP-leder Martin Gunnar Knutsen om pengestøtte-opplysningene.

— Hadde vi hatt de millionene skulle det nok ikke gått som det gikk med partiet, sier den tidligere partilederen. Også nåværende NKP-leder Ingve Iversen avviser påstanden.

— Men det overrasker meg ikke at den kommer nå. Det er mange i Moskva som er desperat opptatt av å renvaske seg i disse dager, og de tyr til forskjellige metoder, sier han.

Også Norge

Påstander om partistøtte fra Moskva til europeiske kommunistpartier er framsatt tidligere, og alltid blitt tilbakevist av de nasjonale partilederne. Men det er første gang det blir hevdet at dette også gjelder Norge.

Ifølge riksadvokat Lisov, som redegjorde for saken for en kommisjon i den russiske nasjonalfor-

NKP FIKK MILLIONSTØTTE?: Mikhail Gorbatsjov, kan bli siktet for å ha overført mer enn en milliard kroner til vestlige kommunistpartier. NKP skal ha mottatt over 10 millioner. Tidligere NKP-formann Martin Gunnar Knutsen (innfelt) kaller saken «helt vanvittig»

(Foto: Arve Schaug og Per Ståle Bugjerde)

samlingen mandag, ga Sovjetunionens kommunistiske parti over 150 millioner kroner i økonomisk støtte til de nordiske kommunistpartiene i løpet av 1980-tallet. Ifølge lederen for kommisjonen, Aleksej Sukov, gikk over halvparten av pengene til det finske partiet. Vel 10 millioner kroner gikk til Norge, opp-

lyste Sukov til NTBs korrespondent i Moskva etter Lisovs redegjørelse mandag.

Ifølge den russiske nasjonalfor-samlingens ukeavis Rossija har kvitteringer undertegnet av representanter for svenske og finske partier blitt funnet i det sovjetiske kommunistpartiets arkiv, som nå er åpnet.

Hemmelig Stalin-fond

Ifølge riksadvokat Lisov ble pengene overført fra et hemmelig fond som ble opprettet allerede på Josef Stalins tid, på ordre fra Stalin selv. Pengene skal ha blitt utbetalt direkte av partiets politbyrå, og deretter personlig overlevert til de forskjellige lands partiledere via KGB-agenter.

— Påstanden om dette fondet er blitt framsatt jevnlig i den borgerlige presse helt siden 1950-tallet. Det overrasker meg ikke at den nå trekkes fram igjen. Med den stemningen som nå er i Moskva, kan man vente seg flere nyheter av denne typen, sier NKP-leder Ingve Iversen.

Pensjonert KGB-oberst Mikhail Ljubimov, som var leder for KGB i Danmark fra 1976 til 1980, har tidligere fortalt i intervjuer om hvordan han overleverte penger i nattlige møter med det nå oppløste danske kommunistpartiets ledere Knud Jespersen og Jørgen Jensen. Den danske avisen «Information» skrev i forbindelse med disse intervjuene at den pensjonerte KGB-obersten tok seg godt betalt for å bli intervjuet.

Ljubimov er identisk med den KGB-oberst som for kort tid siden sto fram i NRK-ljersynet og hevdet at Arne Treholt var en framtrædende agent for KGB. NRK avviste på det mest bestemte at det ble betalt for deres intervju med Ljubimov.